

19.09.2023

Asia/5

§ 185

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ym. talousarvioaloitteesta koskien Symppiksen laajentamista Malmille

HEL 2023-007027 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä määräraha (noin 0,7 miljoonaa) Symppiksen laajentamiseksi Malmille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyshuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveyshuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Symppiksen laajentaminen Malmille

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihdeettömyyttä tukevia ja päihdehaittoja vähentäviä sosiaali- ja terveystalouden palveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuosituksen ja päihdepalveluja koskevien laatusuosituksen mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkostoa käytetään tarkoituksenmukaisesti. Päihdepalveluja kehitetään ja palvelujen

kapasiteettia lisätään hallitusti ja määrätietoisesti talousraamin puitteisissa.

Päihdepalvelujen matalan kynnyksen päiväkeskus Symppikset tarjoavat terveys- ja sosiaalineuvontaa Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Symppiksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivinä Herttoniemessä, Malmilla, Puistolassa, Kannelmäessä, Sörnäisissä, Pasilassa, Vuosaarella, Pihlajamäessä ja Etelä-Haagassa. Malmilla palvelua on tarjolla kaksi kertaa viikossa. Oma Stadi -hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keskisen alueen liikkuvaa työtä.

Vuonna 2022 Symppiksissä asioi noin 6 000 eri asiakasta, joista liikkuvan terveysneuvonnan Malmin pysäkeillä noin 500 asiakasta.

Asunnottomille asiakkaille matalan kynnyksen palveluja tarjotaan Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa. Auroran päiväkeskus tarjoaa palveluja hiv-tartunnan saaneille huumeiden käyttäjille ja ehkäisee hiv-tartunnan leviämistä huumeiden käyttäjien keskuudessa. Sosiaalityöntekijöiden palveluja tarjotaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen poliisisosiaalityönä Pasilan ja Malmin poliisitaloissa.

Helsingissä tehdään laajasti myös etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätönnön verkosto.

Aikuissosiaalityön etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo ja ohjaa sekä tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertais-toimijat tekevät päihteidenkäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä. Esimerkiksi asumisen tuen monialaisessa ja jalkautuvassa asunnottomuustyössä on yhdeksän työntekijän tiimi, joka tekee etsivää työtä yhdessä Diakonissalaitoksen jalkautuvan päihdetyön Tukialus-hankkeen ja Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hankkeen kanssa. Myös A-klinikkasäätiön Katuklinikka, Tukikohta ry:n Osis sekä Huumeista ry:n ja Kukunori ry:n Huudikoutsit tekevät etsivää työtä.

Päihdepalvelujen Jelppi tekee jalkautuvaa neuvontaa, ohjausta, päihde- ja riippuvuustyön erityispalvelujen palvelutarpeen arviointia ja saattaa asiakkaita tarvitsemiinsa palveluihin. Jelpissä keskustelutukea saa sekä ammattilaiselta että vertaiselta. Päihdepoliklinikan vastaanotolle pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta 1.9.2023 alkaen joka arkipäivä kello 8.30–15.30. Päihdepoliklinikka tarjoaa myös hoidon tarpeen arviointia, neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Helsingin päihdepalvelut toimii aktiivisesti jalkautuvien palvelujen verkostossa, pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä, erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Päihdepalvelut on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Helsinki on esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä.

Päihdepalveluja kehitetään ja palvelujen kapasiteettia lisätään hallitusti ja määrätietoisesti. Itäkeskuksessa sijaitsevalle päihde- ja mielenterveysasiakkaiden terveys- ja sosiaalineuvontapiste Symppikselle pyritään vuokraamaan uudet tilat. Nykyisistä tiloista Turunlinnantie 14 A:ssa joudutaan luopumaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Sopivien tilojen löytäminen on haasteellista toiminnan luonteen vuoksi. Päihdepalvelut etsii tapoja kehittää edelleen nykyisiä liikkuvia palveluja, joille erillisiä tiloja ei tarvita. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että laki edellyttää hyvinvointialueita järjestämään päiväkeskuspalvelut, ja jo olemassa olevien Symppisten toimintaedellytykset on turvattava myös jatkossa. Lain mukaan päiväkeskusten on tarjottava esimerkiksi peseytymismahdollisuutta, mitä ei liikkuvien palveluiden avulla pystytä toteuttamaan. Liikkuvilla palveluilla ei pidä pyrkiä korvaamaan tärkeää päiväkeskustoimintaa. Lautakunta toteaa, että Helsingin on tehtävä tarvittavat toimenpiteet Symppisten toiminnan turvaamiseksi ja alueellisen kattavuuden varmistamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat on merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Monipuolinen, joustava ja selkeä sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

Käsittely

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Meri Valkama: Lisätään Symppiksen laajentaminen Malmille -otsikon alaiseen viimeisen kappaleen loppuun: "Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että laki edellyttää hyvinvointialueita järjestämään päiväkeskuspalvelut, ja jo olemassa olevien Symppisten toimintaedellytykset on turvattava myös jatkossa. Lain mukaan päiväkeskusten on tarjottava esimerkiksi peseytymismahdollisuutta, mitä ei liikkuvien palveluiden avulla pystytä toteuttamaan. Liikkuvilla palveluilla ei pidä pyrkiä korvaamaan tärkeää päiväkeskustoimintaa. Lautakunta to-

19.09.2023

Asia/5

teaa, että Helsingin on tehtävä tarvittavat toimenpiteet Sympipisten toiminnan turvaamiseksi ja alueellisen kattavuuden varmistamiseksi.”

Kannattaja: jäsen Johanna Nuorteva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Meri Valkama)

Jaa-äännet: 2
Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 11
Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Yaron Nadbornik, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Nea Nättinen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi jäsen Meri Valkaman vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi asiasta vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite Honkasalo Veronika 24.5.2023 Sympipiksen laajentaminen Malmille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

19.09.2023

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että vuoden 2024 talousarvioon varataan riittävä määräraha (noin 0,7 miljoonaa) Sympviksen laajentamiseksi Malmille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja rahoitus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyi edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kunnarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveyshuollon ja pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtiovarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveyshuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Sympviksen laajentaminen Malmille

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että päihteettömyyttä tukevia ja päihdehaittoja vähentäviä sosiaali- ja terveystalouden palveluja tarjotaan ja kehitetään Helsingissä kansallisten hoitosuositusten ja päihdepalveluja koskevien laatusuositusten mukaisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Helsingissä päihdetyön kokonaisuuteen sisältyy ennaltaehkäisevä työ, päihdeongelmien hoito ja kuntoutuspalvelut. Osa palveluista on kynnyksettömiä tai liikkuvia ja etsiviä. Hoito aloitetaan sen tahon aloitteesta, jossa asia tulee esille, ja koko hoitoverkostoa käytetään tarkoituksenmukaisesti. Päihdepalveluja kehitetään ja palvelujen kapasiteettia lisätään hallitusti ja määrätietoisesti talousraamin puitteissa.

Päihdepalvelujen matalan kynnyksen päiväkeskus Sympvikset tarjoavat terveys- ja sosiaalineuvontaa Itäkeskuksessa, Kontulassa ja Sörnäisissä. Sympviksen liikkuva terveysneuvonta tarjoaa palveluja vuoropäivinä Herttoniemessä, Malmilla, Puistolassa, Kannelmäessä, Sörnäisissä, Pasilassa, Vuosaareissa, Pihlajamäessä ja Etelä-Haagassa. Malmilla palvelua on tarjolla kaksi kertaa viikossa. Oma Stadi -

hankkeen jalkautuvaa päihdetyötä tekevä sairaanhoitaja vahvistaa keskisen alueen liikkuvaa työtä.

Vuonna 2022 Sympiksissä asioi noin 6 000 eri asiakasta, joista liikkuvan terveysneuvonnan Malmin pysäkeillä noin 500 asiakasta.

Asunnottomille asiakkaille matalan kynnyksen palveluja tarjotaan Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa. Auroran päiväkeskus tarjoaa palveluja hiv-tartunnan saaneille huumeiden käyttäjille ja ehkäisee hiv-tartunnan leviämistä huumeiden käyttäjien keskuudessa. Sosiaalityöntekijöiden palveluja tarjotaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen poliisisosiaalityönä Pasilan ja Malmin poliisitaloissa.

Helsingissä tehdään laajasti myös etsivää asiakastyötä eri tahojen toimesta. Helsingissä toimii vahva kaupungin ja järjestöjen muodostama liikkuvan kenttätyön verkosto.

Aikuissosiaalityön etsivä lähityö toimii kaduilla, ostoskeskuksissa, asukastiloissa ja muissa julkisissa tiloissa. Se neuvoo ja ohjaa sekä tarvittaessa saattaa avun tarpeessa olevia henkilöitä palvelujen piiriin. Lisäksi useat päihde- ja asumispalvelujen tuottajat, järjestöt sekä vertais-toimijat tekevät päihdeikäyttäjien elinympäristössä liikkuvaa haittoja vähentävää työtä. Esimerkiksi asumisen tuen monialaisessa ja jalkautuvassa asunnottomuustyössä on yhdeksän työntekijän tiimi, joka tekee etsivää työtä yhdessä Diakonissalaitoksen jalkautuvan päihdetyön Tukialus-hankkeen ja Tukikohta ry:n Etsivä löytää -hankkeen kanssa. Myös A-klinikkasäätiön Katuklinikka, Tukikohta ry:n Osis sekä Huumeista ry:n ja Kukunori ry:n Huudikoutsit tekevät etsivää työtä.

Päihdepalvelujen Jelppi tekee jalkautuvaa neuvontaa, ohjausta, päihde- ja riippuvuustyön erityispalvelujen palvelutarpeen arviointia ja saattaa asiakkaita tarvitsemiinsa palveluihin. Jelpissä keskustelutukea saa sekä ammattilaiselta että vertaiselta. Päihdepoliklinikan vastaanotolle pääsee ilman ennakkoyhteydenottoa tai ajanvarausta 1.9.2023 alkaen joka arkipäivä kello 8.30–15.30. Päihdepoliklinikka tarjoaa myös hoidon tarpeen arviointia, neuvontaa, ohjausta ja konsultaatiota puhelimitse.

Helsingin päihdepalvelut toimii aktiivisesti jalkautuvien palvelujen verkostossa, pääkaupunkiseudun ympäristö- ja oppilaitosyhteistyössä, erilaisissa kaupungin turvallisuus-, yrittäjä- ja paikallistoimijaverkostoissa sekä muissa viranomaisverkostoissa, kuten poliisin kanssa tehtävässä yhteistyössä. Päihdepalvelut on mukana laajasti myös erilaisissa vapaaehtois- ja ammattilaisverkostoissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä verkosto- ja tutkimusyhteistyössä. Helsinki on esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä.

19.09.2023

Asia/5

Päihdepalveluja kehitetään ja palvelujen kapasiteettia lisätään hallitusti ja määrätietoisesti. Itäkeskuksessa sijaitsevalle päihde- ja mielenterveysasiakkaiden terveys- ja sosiaalineuvontapiste Symppikselle pyritään vuokraamaan uudet tilat. Nykyisistä tiloista Turunlinnantie 14 A:ssa joudutaan luopumaan vuoden 2023 loppuun mennessä. Sopivien tilojen löytäminen on haasteellista toiminnan luonteen vuoksi. Päihdepalvelut etsii tapoja kehittää edelleen nykyisiä liikkuvia palveluja, joille erillisiä tiloja ei tarvita.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihdeongelmat on merkittävä riski yksilölle, hänen läheisilleen ja yhteiskunnalle. Monipuolinen, joustava ja selkeä sekä eri tahojen väliseen yhteistyöhön perustuva palvelujärjestelmä tukee päihdeongelmaisen asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Symppiksen laajentamista Malmille. Lausuntoa on pyydetty 19.9.2023 mennessä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite Honkasalo Veronika 24.5.2023 Symppiksen laajentaminen Malmille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 12.09.2023 § 175

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.09.2023 § 158